

**398/09/RO
WP 160**

**Avizul 2/2009 privind protecția datelor cu caracter personal ale copiilor
(Orientări generale și cazul special al școlilor)**

Adoptat la 11 februarie 2009

Prezentul grup de lucru a fost înființat în temeiul articolului 29 din Directiva 95/46/CE. Acesta este un organism consultativ european independent, privind protecția datelor și dreptul la viață privată. Atribuțiile acestuia sunt descrise în articolul 30 din Directiva 95/46/CE și în articolul 15 din Directiva 2002/58/CE.

Secretariatul este asigurat de Direcția C (Justiție Civilă, Drepturi și Cetățenie) din cadrul Comisiei Europene, Direcția Generală Justiție, Libertate și Securitate, B-1049 Bruxelles, Belgia, Biroul nr. LX-46 01/06.

Pagină web: http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/index_en.htm

Protecția datelor cu caracter personal ale copiilor

(Orientări generale și cazul special al școlilor)

I – Introducere

1) – Încadrare

Prezentul aviz se referă la protecția informațiilor privind copiii. Sfera de acoperire îi cuprinde mai ales pe cei care se ocupă de datele cu caracter personal ale copiilor. În contextul școlilor, această categorie îi include în special pe profesori și pe autoritățile școlare. De asemenea, sfera de acoperire cuprinde autoritățile naționale de supraveghere a protecției datelor, care răspund de monitorizarea prelucrării acestor date.

Prezentul document ar trebui să fie privit în contextul inițiativei generale a Comisiei Europene, descrise în comunicarea sa intitulată „Spre o strategie UE privind drepturile copilului”. În contextul contribuției la obiectivul general specificat, documentul are ca scop consolidarea dreptului fundamental al copiilor în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal.

Acest subiect nu este în totalitate nou pentru Grupul de lucru înființat în temeiul articolului 29, care a adoptat deja o serie de avize privind această chestiune. Avizele sale privind Codul de conduită al Federației asociațiilor europene de marketing direct (FEDMA) (Avizul 3/2003), privind locația geografică (Avizul 5/2005) și privind vizele și biometria (Avizul 3/2007) includ anumite principii sau recomandări privind protecția datelor cu caracter personal ale copiilor.

Obiectivul prezentului document este acela de a consolida această chestiune într-o manieră structurată, definind principiile fundamentale aplicabile (partea a II-a) și ilustrându-le prin referire la datele școlare (partea a III-a).

Domeniul datelor școlare a fost ales deoarece este unul dintre cele mai importante sectoare ale vieții copiilor și include o parte semnificativă din activitățile cotidiene ale acestora.

Importanța acestui domeniu se datorează și naturii sensibile a multora dintre datele prelucrate în instituțiile educaționale.

2) – Obiect și sferă de aplicare

Obiectul prezentului document îl reprezintă analizarea principiilor generale relevante pentru protecția datelor privind copiii, precum și explicarea importanței acestora într-un anumit domeniu critic, și anume acela al datelor școlare.

În acest proces, scopul este de a identifica chestiunile importante pentru protecția datelor privind copiii în general și de a oferi sprijin celor care lucrează în acest domeniu.

În conformitate cu criteriile din cele mai importante documente internaționale, un copil este o persoană care nu a împlinit încă vârsta de 18 ani, cu excepția cazurilor în care el sau ea este major din punct de vedere juridic înainte de această vârstă.¹

Un copil este o ființă umană în cel mai complet sens al cuvântului. Din acest motiv, un copil trebuie să beneficieze de toate drepturile unei persoane, inclusiv de dreptul la protecția datelor personale care îl privesc. Cu toate acestea, copilul este într-o situație specială, care ar trebui să fie privită din două perspective: statică și dinamică.

Din punct de vedere static, copilul este o persoană care nu a atins încă maturitatea fizică și psihologică. Din punct de vedere dinamic, copilul este în curs de dezvoltare psihică și fizică pentru a deveni adult. Drepturile copilului, precum și exercitarea acestor drepturi, inclusiv dreptul privind protecția datelor, ar trebui să fie exprimate într-o manieră care să ia în considerare ambele perspective.

Prezentul aviz se bazează pe ideea că educația și responsabilitatea sunt instrumente extrem de importante în protecția datelor privind copiii. În cadrul avizului, se vor analiza cele mai importante principii relevante pentru chestiunea în cauză. Cele mai multe dintre acestea se referă la drepturile copilului, dar ele vor fi analizate în contextul protecției datelor.

Toate aceste principii sunt incluse în cele mai importante documente internaționale aplicabile. Unele dintre aceste documente se referă la drepturile generale ale omului, dar conțin și norme specifice pentru copii. Cele mai importante sunt următoarele:

- Declarația Universală a Drepturilor Omului, 10.12.1948 - articolele 25, 26, N. 3
- Convenția Europeană pentru protecția drepturilor omului și libertăților fundamentale, 4.11.1950 - articolul 8
- Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, 7.12.2000 - articolul 24²

Alte documente direct legate de drepturile copilului sunt următoarele:

- Declarația de la Geneva privind drepturile copilului, 1923
- Convenția ONU privind drepturile copilului, 20.11.1989
- Convenția europeană privind exercitarea drepturilor copiilor, Consiliul European, nr. 160, 25.1.1996³

¹ - **Și anume articolul 1 din Convenția ONU privind drepturile copilului, 20/11/89**

² - Precum și:

- Declarația de la Helsinki, iunie 1964, Pr. I-11,
- Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale, 16.12.1966 – articolul 10, n. 3,
- Pactul internațional privind drepturile civile și politice, 16.12.1966 – articolele 16, 24,
- Protocol opțional din 16.12.1966.

³ - Precum și:

- Declarația ONU privind drepturile copilului, 20.11.1959.
- Recomandările Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la diverse aspecte ale protejării copiilor (n. 1071, 1074, 1121, 1286, 1551).
- Recomandările Comitetului Miniștrilor al Consiliului European privind participarea copiilor la viața de familie R (98)8, și privind protecția datelor cu caracter medical, R (97), 5.
- Convenția referitoare la relațiile personale privind copiii, Consiliul European, n. 192, 15.5.2003.

- Hotărârea Parlamentului European „Spre o strategie UE privind drepturile copilului”, 16.1.2008

Evident, perspectiva generală a protecției datelor cu caracter personal trebuie să fie luată în considerare în permanență, în conformitate cu cele stabilite în directivele privind protecția datelor (Directiva 95/46/CE, 24/10/95 și Directiva 2002/58/CE, 12.7.2002) și parțial în alte documente.⁴

II – Principiile fundamentale

A – În general

1) – Interesul superior al copilului

Cel mai important principiu juridic este acela al interesului superior al copilului.⁵

Argumentul acestui principiu este că o persoană care nu a atins încă maturitatea fizică și psihologică necesită mai multă protecție decât alte persoane. Scopul este de a îmbunătăți condițiile pentru copil, având ca obiectiv consolidarea dreptului copilului la dezvoltarea personalității sale. Acest principiu trebuie să fie respectat de toate entitățile care iau decizii privind copiii, publice sau private. De asemenea, se aplică părinților și altor reprezentanți legali ai copiilor, fie atunci când interesele lor respective sunt în conflict, fie atunci când copilul este reprezentat. În mod normal, reprezentanții copilului ar trebui să aplice acest principiu, dar atunci când există un conflict între interesele copiilor și cele ale reprezentanților lor legali, decizia ar trebui să fie luată de instanțe sau, dacă este cazul, de APD (autoritățile de protecția datelor).

2) – Protecția și atenția necesare pentru binele copiilor

Principiul privind interesul superior al copilului implică evaluarea corespunzătoare a poziției copilului. Acest lucru înseamnă recunoașterea a două lucruri. În primul rând, faptul că lipsa de maturitate a unui copil îl face vulnerabil, lucru care trebuie compensat printr-un nivel adecvat de protecție și de îngrijire. În al doilea rând, faptul că dreptul copilului la dezvoltare poate fi favorizat exclusiv prin asistența sau protecția asigurate de alte entități și/sau persoane.⁶

Această protecție îi revine familiei, societății și statului.

⁴ - Orientări OCED, 23.9.1980,

- Convenția 108 a Consiliului European, 28.1.1981 și Protocolul adițional din 8.11.2001,

- Orientările ONU, 14.12.1990.

⁵ Stabilite prin Convenția ONU privind drepturile copilului (articolul 3), și, ulterior, reafirmate prin Convenția 192 a Consiliului European (articolul 6) și Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (articolul 24, N. 2).

⁶ Caracterul fundamental al dreptul la protecție este demonstrat de menționarea acestuia în Declarația universală a Drepturilor omului (articolul 25) și confirmarea în Pactul internațional privind drepturile civile și politice (articolul 24), Pactul Internațional privind drepturile economice, sociale și culturale (articolul 10, N. 3), și, mai recent, în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (articolul 24).

Trebuie să se recunoască faptul că, pentru a se atinge un nivel corespunzător al atenției acordate copiilor, datele cu caracter personal ale acestora vor trebui să fie, uneori, prelucrate în mod considerabil și de mai multe părți. Acest lucru se va întâmpla mai ales în domeniul privind asistența socială: învățământ, asigurări sociale, sănătate, etc. Dar acest aspect nu este incompatibil cu protecția corespunzătoare și consolidată a datelor în asemenea sectoare sociale, cu toate că trebuie să se manifeste grijă în cazul distribuirii a datelor legate de copii între mai multe părți. Această distribuție poate prejudicia principiul finalității (limitarea scopului) și poate genera riscul ca profilurile să fie realizate fără a se apela la principiul proporționalității.

3) – Dreptul la viața privată

Ca ființă umană, copilul are un drept la viață privată.

Articolul 16 din Convenția ONU privind drepturile copilului prevede că niciun copil nu va fi supus unei imixțiuni arbitrare sau ilegale în viața sa privată, în familia sa, în domiciliul său ori în corespondența sa, precum și niciunui fel de atac ilegal la onoarea și reputația sa.⁷

Aceasta trebuie să fie respectată de orice persoană, chiar și de reprezentanții legali ai copilului.

4) – Reprezentare

Pentru a-și exercita cele mai multe drepturi, copiii necesită reprezentare legală. Cu toate acestea, acest lucru nu înseamnă că statutul reprezentantului legal are vreo prioritate absolută sau necondiționată asupra statutului copilului, deoarece interesul superior al copilului îi pot conferi uneori acestuia drepturi legate de protecția datelor care ar putea depăși dorințele părinților sau ale altor reprezentanți legali. La fel, nici necesitatea de reprezentare legală nu înseamnă că, de la o anumită vârstă, copiii nu ar trebui să fie consultați în chestiuni care îi privesc.

În cazul în care prelucrarea datelor unui copil a demarat cu acordul reprezentantului legal al acestuia, copilul în discuție poate, la majorat, să revoce acordul respectiv. Dar în cazul în care dorește ca prelucrarea să continue, se pare că persoana vizată trebuie să-și dea acordul explicit atunci când acesta este necesar.

De exemplu, în cazul în care un reprezentant legal și-a dat acordul explicit privind includerea copilului său (persoana vizată) într-un studiu clinic, la atingerea maturității, operatorul trebuie să se asigure că mai are încă o bază valabilă pentru a prelucra datele cu caracter personal ale persoanei vizate. În special, el trebuie să țină cont de obținerea acordului explicit al persoanei vizate pentru ca studiul să poată continua, deoarece include date sensibile.

---

⁷ Acest drept este o confirmare a dreptului general la viața privată, prevăzută în articolul 12 din Declarația universală, articolul 17 din Pactul internațional privind drepturile civile și politice și articolul 8 din Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului.

Referitor la această chestiune, trebuie să reamintim faptul că titularul drepturilor privind protecția datelor este copilul, nu reprezentantul legal al acestuia, care doar le exercită.

5) – Interese conflictuale: viața privată și interesul superior al copilului

Principiul interesului superior al copilului poate avea un rol dublu. În primul rând, principiul implică faptul că viața privată a copiilor trebuie să fie protejată cât mai bine cu putință, valorificând în sensul cel mai larg drepturile unui copil la protecția datelor. Cu toate acestea, pot apărea situații în care interesul superior al copilului și dreptul său la viața privată să pară a fi concurente. În asemenea cazuri, drepturile la protecția datelor ar trebui să se subordoneze în fața principiului interesului superior al copilului.

Acest lucru se întâmplă mai ales cu datele medicale, în cazul în care, de exemplu, un serviciu de asistență socială pentru tineri poate solicita informații importante în cazuri de neglijare a sau de abuz asupra unui copil. În același mod, un profesor poate da unui asistent social datele cu caracter personal ale copilului pentru a-l proteja pe acesta din urmă, fie din punct de vedere fizic, fie psihologic.

În cazuri extreme, principiul interesului superior al copilului poate să intre în conflict și cu cerința acordului reprezentanților legali ai acestuia. Interesul superior al copilului trebuie să aibă și în acest caz prioritate, de exemplu, dacă integritatea mentală sau fizică a copilului este pusă în pericol.

6) – Adaptarea la nivelul de maturitate a copilului

Deoarece copilul este o persoană care se află în proces de dezvoltare, exercitarea drepturilor acestuia, inclusiv cele legate de protecția datelor, trebuie să se adapteze la nivelul de dezvoltare fizică și psihologică a copilului. Copiii nu se află doar în etapă de dezvoltare, ci au și dreptul la această dezvoltare.⁸ Modul în care este gestionat acest proces în sistemul juridic diferă de la un stat la altul, dar în orice societate copiii ar trebui să fie tratați în conformitate cu nivelul lor de maturitate.⁹

În ceea ce privește acordul copilului, soluția poate fi o simplă consultare a copilului, ajungând până la acordul paralel al copilului și al reprezentantului legal și chiar până la acordul unic din partea copilului, dacă acesta este deja matur.

7) – Dreptul de a participa

Copiii devin treptat capabili să contribuie la luarea deciziilor care îi privesc. Pe măsură ce cresc, ei ar trebui să participe, mai regulat, la luarea deciziilor privind drepturile pe care le au, inclusiv cele legate de protecția datelor.¹⁰

⁸ Convenția ONU privind drepturile copilului – articolele 7, 27, 29.

⁹ Unele sisteme juridice pun în aplicare acest principiu general făcând distincția între anumite perioade din viața copilului: până la vârsta de 12 ani, între 12 și 16 ani și de la 16 până la 18 ani.

¹⁰ Convenția ONU privind drepturile copilului (articolul 12), Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (articolul 24, N.1), Convenția referitoare la relațiile personale privind copiii (articolul 6).

Primul nivel al acestui drept este acela de a fi consultat.

Această obligație de consultare a copilului implică luarea în considerare a propriilor opinii ale acestuia, chiar dacă nu înseamnă că adultul se și supune acestora.¹¹

Dar atunci când copiii ating capacitatea necesară, participarea lor poate crește, putându-se lua chiar o decizie comună sau autonomă.

Dreptul de a participa la luarea deciziilor se poate aplica mai multor chestiuni, cum ar fi locația geografică, folosirea imaginilor cu copiii sau altele.

B – Din perspectiva protecției datelor

1) – Sfera de aplicare a cadrului juridic existent privind protecția datelor

Directivele relevante privind protecția datelor, adică 95/46/CE și 2002/58/CE, nu menționează clar drepturile la viață privată ale minorilor. Aceste documente juridice se aplică tuturor persoanelor fizice, dar nu există prevederi specifice care să acopere problemele specifice ale copiilor. Totuși, acest lucru nu înseamnă că, în realitate, copiii nu au niciun drept la viață privată și că nu intră sub incidența respectivelor directive. În conformitate cu formularea directivelor, acestea se vor aplica oricărei „persoane fizice”, prin urmare și copiilor.

Având în vedere sfera de aplicare personală și materială limitată a directivei, rămân unele întrebări privind protecția vieții private a copiilor în cadrul directivei. Acest lucru se întâmplă deoarece cele mai multe prevederi nu țin cont direct de caracteristicile vieților copiilor. Apar probleme referitor la gradul de maturitate individuală a unui copil, precum și la cerința privind reprezentarea în acțiuni juridice.

Nevoile copiilor privind protecția datelor trebuie să țină cont de două aspecte importante. Acestea sunt, în primul rând, diferitele niveluri de maturitate care stabilesc momentul în care copiii pot începe să se ocupe personal de propriile lor date personale și, în al doilea rând, măsura în care reprezentanții au dreptul să reprezinte minorii în cazurile în care divulgarea datelor cu caracter personal ar aduce prejudicii intereselor copilului. În continuare, vom analiza modalitatea în care normele existente din directivă ar putea fi aplicate cel mai bine pentru a se asigura faptul că viața privată a copiilor este protejată într-o manieră corespunzătoare și eficientă.

2) – Principiile Directivei 95/46/CE

a) Calitatea datelor

Principiile generale privind calitatea datelor, prevăzute în Directiva 95/46/CE, trebuie să fie adaptate corespunzător atunci când sunt aplicate copiilor.

Acest lucru înseamnă:

---

¹¹ Un asemenea *criteriu* este prevăzut foarte clar în Recomandarea Comitetului Miniștrilor al Consiliului European privind protecția datelor medicale - Rec. nr. R (97) 5 din 13 februarie 1997, nr. 5.5 și 6.3.

a.1) Corectitudinea

Obligația de a prelucra datele cu caracter personal în conformitate cu principiul corectitudinii (articolul 6 litera a) trebuie să fie interpretată cu strictețe atunci când informațiile se referă la un copil. Deoarece un copil nu este încă pe deplin matur, operatorii trebuie să cunoască acest lucru și să acționeze cu bună credință atunci când prelucrează datele care îi privesc pe aceștia.

a.2) Proportionalitatea și relevanța datelor

Principiul prevăzut de articolul 6 litera c) din Directiva 95/46/CE prevede că doar datele adecvate, pertinente și neexcesive pot fi primite și prelucrate.

Atunci când pun în aplicare principiile din articolul 6 litera c), operatorii ar trebui să acorde o atenție deosebită situației copilului, deoarece trebuie să reprezinte întotdeauna interesul superior al copiilor.

În conformitate cu articolul 6 litera d) din Directiva 95/46/CE, *„datele trebuie să fie exacte și, dacă este necesar, actualizate. Trebuie să se ia toate măsurile necesare pentru ca datele inexacte sau incomplete din punct de vedere al scopului pentru care sunt colectate sau pentru care vor fi prelucrate ulterior, să fie șterse sau rectificate”*.

Având în vedere dezvoltarea continuă a copiilor, operatorii de date trebuie să țină tot timpul cont de obligația de actualizare permanentă a datelor cu caracter personal.

a.3) Păstrarea datelor

În acest sens, trebuie să reținem principiul de *„droit à l’oubli”* care acoperă orice persoană vizată inclusiv, *în special*, copiii. Articolul 6e) din directivă trebuie să se aplice în mod corespunzător.

Deoarece copiii sunt în continuă dezvoltare, datele aferente lor se modifică și ele și pot deveni rapid vechi și irelevante pentru obiectul inițial al obținerii acestor date. După acest moment, datele nu mai trebuie păstrate.

b) Legitimitate

Directiva 95/46/CE stipulează principiile fundamentale privind protecția datelor, pe care statele membre trebuie să le respecte și să le pună în aplicare. Referitor la drepturile copiilor la viață privată, articolele 7 și 8 sunt deosebit de importante, deoarece ele prevăd criteriile pentru ca prelucrarea datelor să fie legală.

În primul rând, prelucrarea poate fi permisă dacă persoana respectivă și-a dat consimțământul neechivoc. Sensul cuvântului „consimțământ” este clarificat în articolul 2 litera (h) din directivă.

Cu alte cuvinte, el trebuie să fie o manifestare de voință liberă și informată. Totuși, consimțământul nu este obligatoriu în toate cazurile. Într-adevăr, prelucrarea poate fi, de asemenea, legală dacă celelalte cerințe juridice sunt îndeplinite în conformitate cu articolul 7 literele (b)-(f), de exemplu, prelucrarea poate fi permisă și atunci când se semnează un contract.

În cazurile în care reprezentanții legali încalcă viața privată a copiilor lor vânzând sau publicând date despre aceștia, apare întrebarea cum poate fi protejat dreptul la viață privată dacă înșiși copiii nu sunt conștienți cu privire la încălcări. Copiii au nevoie de un tutore legal, dar într-un caz ca acesta, ei nu își pot exercita drepturile. În cazul în care copiii sunt suficient de maturi pentru a-și da seama că dreptul la viața privată le este încălcat, ei ar trebui să aibă dreptul să fie audiați de autoritățile competente, inclusiv de autoritățile de protecția datelor.

În ceea ce privește celelalte condiții din articolul 7 din directivă, care consideră prelucrarea datelor ca fiind legitimă, trebuie să fie respectate și principiile privind interesul superior al copilului și reprezentarea. La o anumită vârstă, de exemplu, copiii pot, prin lege, să-și asume obligații contractuale, de exemplu în cadrul unui contract de muncă. Dar contractele respective pot fi valabile doar dacă reprezentanții legali și-au dat acordul, dacă legea impune acest lucru. Înainte de încheierea unui contract sau pe perioada derulării sale, este posibil ca cealaltă parte să dorească să obțină date privind copilul, în calitate de angajat.

Reprezentanții legali facilitează prelucrarea datelor dându-și acordul în acest sens. Părinții sau tutorii ar trebui să ia decizii bazându-se pe interesul superior al copilului. Ei ar trebui să ia în considerare modalitățile prin care divulgarea datelor ar putea reprezenta o amenințare la viața privată și interesele vitale ale copilului lor, de exemplu, nedivulgând datele cu caracter medical. Există alte domenii în care chiar și copiilor li se permite să decidă independent de reprezentanții lor legali.

Referitor la condiția din articolul 7 litera e), trebuie să subliniem faptul că principiul privind interesul superior al copilului poate fi clasificat și ca interes public. Acest lucru ar putea fi valabil atunci când serviciul de asistență socială pentru tineri necesită date cu caracter personal ale copilului pentru a putea avea grijă de acesta. Prin urmare, prevederile directivei se pot aplica direct acestor situații.

Totuși, apare întrebarea dacă acești copii care, în anumite cazuri, pot încheia anumite documente juridice fără acordul reprezentanților lor legali (în cazuri în care pot beneficia de drepturi parțiale), pot să-și dea acordul, într-o manieră valabilă, referitor la prelucrarea propriilor date cu caracter personal.

În conformitate cu regulamentele locale aplicabile, acest lucru se poate întâmpla în cazuri de căsătorie, angajare, chestiuni religioase, etc. În alte cazuri, acordul copilului ar putea fi valabil cu condiția ca reprezentantul legal să nu se opună. De asemenea, este clar că nivelul de maturitate fizică și psihologică a copiilor trebuie să fie luat în considerare și că, de la o anumită vârstă, ei pot lua singuri decizii în ceea ce îi privește. Acest lucru ar putea fi important în cazurile în care reprezentantul legal nu este de acord cu copilul, dar copilul este suficient de matur pentru a decide în propriul său interes, de exemplu, într-o chestiune de ordin medical sau sexual. Situațiile în care interesul

superior al copilului limitează sau chiar prevalează asupra principiului de reprezentare nu ar trebui să fie neglijate și necesită o analiză mai aprofundată.

Cel mai important motiv privind legitimitatea se referă la interesele legale ale operatorului sau ale unei terțe părți [articolul 7 litera (f)], cu excepția cazurilor în care acestea aduc atingere intereselor sau drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei vizate. Punând în balanță aceste aspecte, o atenție deosebită trebuie acordată statutului copiilor drept persoane vizate, folosind ca punct de reper interesele lor.

c) Siguranța datelor

În conformitate cu articolul 17 din Directiva 95/46/CE „statele membre prevăd aplicarea obligatorie de către operator a unor măsuri tehnice și organizatorice de protecție adecvate pentru protejarea datelor cu caracter personal împotriva distrugerii accidentale sau ilegale, pierderii accidentale, modificării, dezvăluirii sau accesului neautorizat” și prevede că:

„Având în vedere cele mai noi tehnici din sector și costurile punerii lor în aplicare, aceste măsuri trebuie să asigure un nivel de securitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor de protejat.”

Datele privind copiii trebuie tratate cu atenție și grijă deosebite. Măsurile de siguranță ar trebui adaptate la condițiile copiilor. Trebuie să reamintim faptul că riscurile care îi afectează sunt mai puțin cunoscute de copii decât de adulți.

d) Drepturile persoanelor vizate

d.1) Dreptul de a fi informat

Ar trebui să subliniem faptul că cerința din directivă, privind consimțământul, merge în paralel cu obligația de a informa corespunzător persoanele vizate (articolele 10, 11, 14).

Grupul de lucru a avut deja ocazia, în câteva documente, să se ocupe de cerințele privind informarea; în special, avizul privind prevederea unor informări mai armonizate (WP 100) și Recomandarea privind anumite cerințe minime pentru strângerea online de date cu caracter personal, în UE (WP 43), ar trebui să fie luate în considerare deoarece oferă orientări clare.

În contextul furnizării de informații copiilor sau reprezentanților legali ai acestora, ar trebui să se pună un accent deosebit asupra prezentării unor notificări stratificate pe baza unui limbaj simplu, concis, educațional și ușor de înțeles. O notificare scurtă ar trebui să conțină informațiile de bază care vor fi prezentate la strângerea datelor cu caracter personal fie direct de la persoana vizată, fie de la o terță parte (articolele 10 și 11). Aceasta ar trebui să fie însoțită de o notificare mai amănunțită, poate prin intermediul unui hyperlink, în care să se regăsească toate detaliile importante.

Informațiile trebuie să fie (întotdeauna) oferite reprezentanților legali și, după obținerea capacității adecvate, și copilului.

Informațiilor postate online li se aplică cerințe speciale.

Așa cum a remarcat Grupul de lucru în recomandarea sa privind prelucrarea online a datelor, este extrem de important ca notificările să fie postate în locul potrivit și la momentul potrivit, adică ele ar trebui să apară direct pe ecran, înainte de strângerea informațiilor. Pe lângă faptul că este o cerință din directivă, acest lucru este extrem de important ca mijloc menit să aducă la cunoștința copiilor posibilele riscuri și pericole pe care le implică activitățile online. Într-adevăr, se poate spune că, în mediul electronic, spre deosebire de lumea reală, aceasta este singura posibilitate prin care copiii pot fi avertizați cu privire la asemenea pericole.

d.2) Dreptul la acces

Dreptul la acces este exercitat, în mod normal, de reprezentantul legal al copilului, dar întotdeauna în interesul copilului. În funcție de nivelul de maturitate a copilului, acesta poate fi exercitat în locul copilului sau împreună cu acesta. În unele cazuri, copilul poate avea, de asemenea, posibilitatea să-și exercite drepturile în mod individual.

Atunci când este vorba de drepturi foarte personale (de exemplu, în domeniul sănătății), copiii ar putea chiar să le ceară doctorilor lor să nu dezvăluie reprezentanților lor legali datele cu caracter medical care îi privesc.

Acest lucru s-ar putea întâmpla dacă un adolescent a furnizat unui medic sau unei linii telefonice de asistență (*help line*) informații de natură sexuală, excluzând, în mod clar, reprezentanții legali de la furnizarea unor asemenea informații.

De asemenea, aceeași regulă se aplică și în cazul în care copilul nu are încredere în reprezentanții săi legali și contactează serviciul de asistență socială pentru tineri, de exemplu, atunci când consumă droguri sau are tendințe suicidale.

Apare întrebarea dacă reprezentanții legali pot avea acces la aceste detalii și dacă acest copil se poate opune unui asemenea fapt. Pentru a evalua dacă dreptul la viață privată al copiilor prevalează asupra dreptului reprezentanților legali la acces, trebuie să se analizeze, cu foarte mare atenție, interesele tuturor părților implicate. În această analiză, interesul superior al copilului este extrem de important.

În cazul accesului la date cu caracter medical, aprecierea medicului ar putea fi relevantă pentru evaluarea posibilității ca reprezentanții legali să aibă acces la ele.

Practica națională oferă și exemple utile: în Regatul Unit, de exemplu, adolescenții care au împlinit deja vârsta de 12 ani au dreptul să-și exercite dreptul la acces individual.

În unele țări, dreptul reprezentanților legali de a avea acces la datele privitoare la fiicele lor adolescente sunt limitate în cazurile de avort.

Ca observație cu caracter general, criteriile pentru condițiile de acces nu vor fi doar vârsta copilului, ci și dacă datele respective au fost sau nu furnizate de părinți sau de copil, care este, de asemenea, un indiciu privind gradul de maturitate și de autonomie ale copilului.

d.3) Dreptul la modificare, ștergere sau blocare

Dreptul la acces are valoare și sens proprii.

Dar poate, de asemenea, să reprezinte o modalitate de a permite exercitarea dreptului la modificare, ștergere sau blocare privind datele care nu sunt corecte și/sau actualizate.

Referitor la exercitarea acestor drepturi, pot fi considerate perspective similare, conform celor de mai sus, cu privire la dreptul la acces.

d.4) Dreptul de opoziție

În articolul 14 litera a), se prevede că persoana vizată are dreptul să se opună cu privire la prelucrare, cel puțin în cazurile la care se face referire în articolul 7 literele (e) și (f), din motive clare și legale. Aceste motive pot fi deosebit de clare atunci când este vorba de copii. De asemenea, trebuie să reamintim faptul că persoanele vizate au dreptul, în orice caz, să obiecteze cu privire la prelucrarea datelor lor personale în scopuri de marketing direct [articolul 14, litera (b)].

e) Notificare

În cele din urmă, este necesar să se facă referire la obligația de notificare a prelucrării atunci când legea prevede acest lucru.

III – La școală

În această secțiune, avizul va ilustra modul în care principiile fundamentale reamintite mai sus pot fi specificate referitor la contextul școlar. Într-adevăr, viața unui copil se dezvoltă la fel de mult în cadrul școlii ca și în familie, astfel încât este normal ca anumite chestiuni privind protecția datelor să apară în legătură cu viața școlară a copiilor. Acestea sunt chestiuni de diferite naturi și aduc în discuție diverse probleme corespunzătoare.

1) – Registrele privind elevii

a) Informații

Întrebările privind protecția datelor referitoare la copii (și, uneori, referitoare și la familiile acestora) pot apărea în legătură cu registrele privind elevii, chiar de la înscrierea lor în școală. Într-adevăr, există țări în care legislația permite autorităților școlare să solicite completarea unor formulare care conțin date cu caracter personal, astfel încât să se poată întocmi registre privind elevii, în format electronic sau sub altă formă.

Referitor la asemenea formulare, persoanele vizate ar trebui să fie informate în legătură cu faptul că datele lor cu caracter personal vor fi colectate, și prelucrate, scopul acestor acțiuni, identitatea operatorilor și modul în care pot fi exercitate drepturile de acces și modificare. De asemenea, ei trebuie să fie informați, dacă este cazul, cu privire la persoanele cărora le pot fi divulgate aceste date.

b) Limitarea scopului și proportionalitatea

Datele cu caracter personal trebuie doar să fie incluse în registrele privind elevii atunci când este necesar în scopurile legale urmărite de școli și nu ar trebui să fie utilizate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri [articolul 6 litera (b) din directivă]

Datele solicitate nu trebuie să fie excesive: adică datele privind studiile părinților, profesia sau situația profesională a acestora nu sunt întotdeauna necesare. Operatorii de date trebuie să stabilească dacă acestea sunt cu adevărat necesare.

c) Nediscriminare

Unele dintre datele incluse în aceste formulare pot cauza discriminare, de exemplu, date privind originea rasială, statutul de imigrant sau anumite handicapuri care afectează persoana.

Aceste informații sunt, de obicei, solicitate pentru a se asigura faptul că școala cunoaște și dedică atenția cuvenită elevilor cu dificultăți culturale (de exemplu, lingvistice) sau economice.

Principiile privind interesul superior al copilului și limitarea strictă a scopului ar trebui să fie criteriile folosite în prelucrarea acestor informații.

O perspectivă foarte strictă ar trebui să fie aplicată în ceea ce privește înregistrarea religiei elevilor; acest lucru poate fi acceptat doar atunci când natura (școală religioasă) și obiectivele administrative îl justifică și doar în măsura în care este strict necesar. Nu se va face nicio deducție inutilă privind religia elevului atunci când datele sunt necesare doar în scopuri administrative (adică ca urmare a unui curs de religie, indicând preferințele culinare).

Informațiile privind veniturile și bunurile familiei unui copil pot reprezenta, de asemenea, o sursă de discriminare, dar pot fi prelucrate în interesul copilului, de exemplu, în cazul în care reprezentanții solicită burse sau reduceri ale taxelor de studiu.

Toate datele care ar putea duce la discriminare trebuie să fie protejate de măsuri corespunzătoare de siguranță, cum ar fi prelucrarea în dosare separate, de către persoane calificate și special desemnate în acest sens, fiind supuse confidențialității profesionale, dar și altor măsuri adecvate.

Acordul pentru prelucrarea tuturor datelor care pot genera discriminare trebuie să fie clar și neechivoc.

d) Principiul finalității

d.1) Comunicarea datelor

Există cazuri în care autoritățile școlare furnizează numele și adresele elevilor lor unor terțe părți, deseori în scopuri de marketing.

Acest lucru se întâmplă, de exemplu, atunci când datele sunt trimise unor bănci sau companii de asigurări care doresc să atragă elevii pentru a le deveni clienți sau atunci când datele privind elevii sunt comunicate unor reprezentanți aleși la nivel local. Acest lucru reprezintă o încălcare a principiului privind finalitatea, deoarece datele destinate școlii sunt folosite în scopuri incompatibile cu aceasta.

În conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (b) din Directiva 95/46/CE, datele privind copiii nu pot fi folosite în scopuri incompatibile cu cel care a justificat colectarea lor.

Problema în acest caz nu este legată de faptul că acești copii sunt destinatarii unui proces de marketing; aceasta este o problemă care ține de protecția consumatorului. Este vorba despre obținerea anterioară a unor date cu caracter personal, pentru ca, ulterior, persoanelor vizate să le fie trimise mesaje de tip marketing. O asemenea prelucrare ar trebui să fie întotdeauna aprobată în prealabil de reprezentanți (și de copii, în funcție de maturitatea lor).

În orice caz în care o operațiune de marketing a fost considerată legală și compatibilă, respectiva prelucrare ar trebui să se deruleze într-o manieră cât mai puțin deranjantă.

Pe lângă condițiile menționate anterior, dacă datele privind părinții și/sau elevii sunt solicitate de o terță parte în scopuri legate de marketing, transmiterea lor trebuie să se facă doar după informarea corespunzătoare a reprezentanților legali și cu condiția ca aceștia (și copiii, în funcție de maturitatea lor) să-și fi dat deja acordul în acest sens.

d.2) Accesul la date

Datele din registrul privind elevii trebuie să fie supuse unor clauze foarte stricte de confidențialitate, în conformitate cu principiul general din Directiva 95/46/CE, articolul 16.

Prelucrarea datelor cu un caracter deosebit trebuie să se facă în conformitate cu unele cerințe speciale privind siguranța.

Iată câteva exemple de astfel de date:

- acțiuni disciplinare;
- înregistrarea unor cazuri de violență;
- tratamentul medical din școală;
- orientarea școlară;
- educația specială a persoanelor cu handicap;
- ajutorul social acordat elevilor săraci.

Accesul la date ar trebui să fie acordat reprezentanților legali ai elevilor (și elevilor înșiși, dacă sunt deja maturi). Un asemenea acces trebuie să fie strict reglementat și trebuie să se limiteze la autoritățile școlare, inspectorii școlari, personalul sanitar, asistenții sociali și organele de poliție.

d.3) Rezultatele școlare

Diferite țări au diferite tradiții referitor la publicarea rezultatelor școlare.

Există țări cu tradiții îndelungate de publicare a rezultatelor.

Obiectivul acestui sistem este acela de a permite compararea rezultatelor și de a facilita eventualele reclamații sau contestații. În aceste țări, școlile vor respecta, cu strictețe, normele impuse de legislația națională și vor publica doar un set minim de date cu caracter personal, necesare pentru atingerea acestui obiectiv.

În țările în care rezultatele școlare sunt supuse obligației de confidențialitate, acestea pot fi aduse la cunoștința reprezentanților legali și a elevilor, aceștia exercitându-și dreptul de a avea acces la ele.

Publicarea lor se face cu acordul acestor reprezentanți (sau și al elevilor, în funcție de capacitatea acestora).

O problemă specială se referă la publicarea rezultatelor școlare pe internet, care este o modalitate convenabilă de a le aduce la cunoștința persoanelor interesate. Riscurile inerente pe care le prezintă acest mod de comunicare implică faptul că accesul la date ar trebui să fie posibil doar cu anumite măsuri de precauție speciale. Acest lucru s-ar putea realiza folosind o pagină de internet sigură sau parole personale alocate reprezentanților legali sau copiilor, atunci când aceștia din urmă sunt deja maturi.

Modalitățile de exercitare a dreptului la acces vor fi diferite, în funcție de maturitatea copilului. Este foarte probabil că, în școala primară, accesul va fi exercitat mai ales de reprezentanții legali, în timp ce, în liceu, și elevii vor putea să își consulte singuri datele.

d.4) Păstrare și eliminare

Principiul general prin care nicio informație nu ar trebui să fie păstrată mai mult decât este nevoie în scopul pentru care a fost obținută se aplică și acestui context. Prin urmare, trebuie să se stabilească, cu mare atenție, care sunt datele din registrele școlare care ar trebui păstrate, fie din motive educaționale, fie din motive profesionale, și care sunt cele care ar trebui șterse, de exemplu cele legate de acțiunile și măsurile disciplinare.

2) – Viața școlară

Întrebările legate de protecția datelor apar în unele domenii din viața școlară cotidiană.

Există modalități prin care se poate controla populația școlară, în special elevii, acțiuni care pot fi deosebit de invazive.

Acest lucru se întâmplă mai ales la obținerea de date biometrice, CCTV (televiziune cu circuit închis) și RFID (dispozitive de identificare prin radiofrecvență).

Adoptarea unor asemenea mijloace de control ar trebui să fie precedată întotdeauna de o dezbateră detaliată între profesori și părinți (sau alți reprezentanți ai elevilor), care să țină cont de obiectivele declarate și de caracterul adecvat al mijloacelor propuse.

a) Date biometrice – accesul în școală și la cantină

În timp, s-a înregistrat o creștere a controlului accesului în școli. Acest control al accesului poate implica obținerea de date biometrice la intrare, cum ar fi amprente digitale, amprenta irisului sau conturul palmelor. În anumite situații, aceste modalități pot fi disproporționate în comparație cu obiectivul avut în vedere, producând un efect care este prea intruziv.

În orice caz, principiul proporționalității ar trebui să se aplice și utilizării acestor modalități biometrice.

Se recomandă ca reprezentanții legali să dispună de o modalitate simplă de a se opune cu privire la utilizarea datelor biometrice privitoare la copiii lor. În cazul în care dreptul lor de a se opune este exercitat, copiilor lor ar trebui să li se dea o legitimație sau altă posibilitate de a avea acces în incinta școlară respectivă.

b) Televiziune cu circuit închis (CCTV)

Din motive de siguranță, în școli există o tendință de folosire pe scară largă a CCTV. Nu există o soluție valabilă recomandată pentru toate aspectele vieții școlare și pentru toate zonele din incinta școlară.

Capacitatea CCTV de a afecta libertățile personale înseamnă că instalarea sa în școli impune o atenție deosebită. Acest lucru înseamnă că ar trebui să fie instalată doar atunci când este nevoie și dacă nu sunt disponibile alte mijloace, mai puțin deranjante, de a atinge același obiectiv.

Există locuri în care siguranța este extrem de importantă, astfel încât CCTV poate fi justificată fără probleme, de exemplu, la intrarea și ieșirea din școli, precum și în alte locuri în care circulă oameni, nu doar populația școlară, ci și persoanele care vizitează incinta școlii, indiferent din ce motiv.

Alegerea amplasării camerelor de CCTV ar trebui să fie întotdeauna relevantă, corespunzătoare și neexagerată în ceea ce privește scopul prelucrării. De exemplu, în unele țări, utilizarea camerelor de CCTV în afara programului școlar a fost considerată adecvată referitor la principiile privind protecția datelor.

Pe de altă parte, în majoritatea celorlalte zone din școală, dreptul la viață privată al elevilor (precum și cel al profesorilor și al altor persoane care lucrează în școală), dar și libertatea esențială a actului didactic cântăresc mai mult decât necesitatea de supraveghere permanentă prin CCTV.

Acest lucru este valabil mai ales în clase, unde supravegherea video poate interveni nu doar în libertatea elevilor de a învăța și de a vorbi, ci și în libertatea de predare. Aceeași regulă se aplică zonelor de joacă, sălilor de sport și vestiarelor, în care supravegherea video poate afecta drepturile la viață privată.

Aceste observații se bazează și pe dreptul la dezvoltarea personalității, pe care îl au toți copiii. Într-adevăr, ideea de dezvoltare a propriei lor libertăți poate fi compromisă dacă ei gândesc, încă de la vârste fragede, că monitorizarea prin CCTV este normală. Acest lucru este cu atât mai adevărat cu cât pentru monitorizarea de la distanță a copiilor în timpul programului școlar sunt utilizate camere web (*webcams*) sau alte dispozitive similare.

În orice caz în care se justifică utilizarea CCTV, copiii, restul populației școlare, precum și reprezentanții legali trebuie să fie, cu toții, informați cu privire la existența supravegherii video, a operatorului acestor camere și a obiectivelor. Informațiile destinate copiilor trebuie să corespundă nivelului lor de înțelegere.

De asemenea, trebuie să se țină cont de faptul că interesele care trebuie luate în considerare nu sunt doar cele ale elevilor, ci și cele ale profesorilor și întregului personal din școală. În unele țări, există chiar norme juridice care se aplică adoptării de camere CCTV pentru verificarea angajaților.⁽¹⁾

Justificarea și relevanța sistemului CCTV ar trebui verificată cu regularitate de autoritățile școlare, astfel încât acestea să poată decide dacă ele mai trebuie sau nu păstrate. Reprezentanții legali ai copiilor ar trebui informați ca atare.

c) Starea de sănătate

Datele privind starea de sănătate a elevilor sunt date sensibile. Din acest motiv, prelucrarea lor trebuie să respecte, cu strictețe, principiile prevăzute la articolul 8 din directivă. Aceste date ar trebui prelucrate doar de doctori sau de cei care „au grijă” direct de elevi, cum ar fi profesorii și restul personalului școlar care respectă principii etice privind confidențialitatea.

Prelucrarea acestui tip de date depinde fie de acordul reprezentanților legali ai copiilor, fie de interesele vitale legate de școală sau de viața educațională.

---

(1) A se vedea, de asemenea, WP 89 (Avizul 4/2004 din 11 februarie 2004).

d) Pagini web ale școlilor

Tot mai multe școli creează pagini web destinate studenților / elevilor și familiilor acestora, iar aceste pagini web devin principalul instrument de comunicare externă. Școlile ar trebui să cunoască faptul că difuzarea de informații personale garantează o respectare mai riguroasă a principiilor fundamentale privind protecția datelor, în special minimizarea și proporționalitatea datelor; în plus, se recomandă punerea în aplicare a unor mecanisme de acces restricționat, în vederea siguranței informațiilor respective cu caracter personal (de exemplu o identificare prin cod de utilizator și parolă).

e) Fotografiile copiilor

Școlile sunt deseori tentate să publice (în presă sau pe internet) fotografiile ale elevilor lor. Publicarea fotografiilor elevilor lor pe internet ar trebui să se facă cu o atenție deosebită. Întotdeauna ar trebui să se evalueze tipul fotografiei, relevanța publicării, precum și obiectivul final. Copiii și reprezentanții lor legali ar trebui să fie informați cu privire la publicare.

În cazul în care școala intenționează să publice fotografii ale anumitor copii, ar trebui să obțină acordul prealabil al părinților sau al altor reprezentanți legali (sau al copilului, dacă acesta este deja matur).

În cazul unor fotografii de grup, și anume de la evenimente ale școlii și întotdeauna în conformitate cu legislația națională, școlile pot să nu solicite consimțământul prealabil al părinților atunci când fotografiile nu permit identificarea facilă a elevilor. Totuși, în asemenea cazuri, școlile trebuie să informeze copiii, părinții și reprezentanții legali că se va face o fotografie și modul în care va fi aceasta utilizată.

Acest lucru le va da posibilitatea să refuze să facă parte din fotografie.

f) Legitimațiile elevilor

Pentru controlul accesului și monitorizarea cumpărăturilor: multe școli utilizează legitimații nu doar pentru a controla accesul în școală, ci și pentru a monitoriza ceea ce cumpără copiii. Este discutabil dacă al doilea obiectiv este în totalitate compatibil cu viața privată a copilului, în special după o anumită vârstă.

În orice caz, cele două funcții ar trebui să fie separate, deoarece a doua chestiune ar putea ridica îndoieli privind viața privată.

Pentru localizarea elevilor¹²: o altă modalitate de control utilizată în anumite școli (fie cu ajutorul unei legitimații, fie altfel) este localizarea elevilor prin ecusoane RFID. În acest caz, relevanța unui asemenea sistem trebuie să fie justificată referitor la riscurile pe care le implică, mai ales atunci când există alte metode alternative de control.

---

¹² A se vedea WP 115 (adoptată la 25 noiembrie 2005) privind principiile legate de localizarea minorilor.

g) Videofoane în școli

Școlile pot juca un rol decisiv în stabilirea unor măsuri de precauție privind utilizarea de dispozitive MMS (serviciu de mesagerie multimedia), de înregistrare audio și video atunci când sunt implicate date cu caracter personal care se referă la terțe părți, fără ca persoanele vizate să cunoască acest lucru. Școlile ar trebui să își avertizeze elevii că răspândirea nerestricționată a înregistrărilor video sau audio și a fotografiilor digitale poate duce la încălcări grave ale dreptului la viață privată a persoanelor vizate și a dreptului la protecția datelor cu caracter personal.

3) – Statistici școlare și alte studii

În cele mai multe dintre cazuri, datele cu caracter personal nu sunt necesare pentru realizarea unor statistici (totuși, se poate întâmpla acest lucru, în cazuri excepționale, de exemplu: atunci când statisticile privesc integrarea profesională).

În conformitate cu articolul 6 litera (e) din directivă, rezultatele statistice nu ar trebui să conducă la identificarea persoanelor vizate, indiferent că se face direct sau indirect.

Deseori se realizează studii care utilizează diverse date cu caracter personal despre elevi, obținute din chestionare mai mult sau mai puțin detaliate. Obținerea acestor informații ar trebui să fie autorizată de reprezentanții legali (în special dacă este vorba despre date sensibile), iar reprezentanții ar trebui să fie informați cu privire la scopul și destinatarul studiului.

Mai mult, ar trebui să se utilizeze, dacă este posibil, procedura prin care studiile să fie realizate fără identificarea copiilor.

IV – Concluzii

1) – Legislație

Prezentul aviz arată că prevederile stipulate de cadrul juridic în vigoare asigură, în cele mai multe dintre cazuri, într-o manieră eficientă, protecția datelor privind copii.

O condiție prealabilă pentru protecția eficientă a vieții private a copiilor este, totuși, ca prevederile să fie aplicate ținându-se cont de interesul superior al copilului. Aplicarea trebuie să ia în calcul situațiile specifice care implică minorii și pe cele ale reprezentanților acestora. Directivele 95/46/CE și 2002/58/CE ar trebui să fie interpretate și aplicate ca atare.

În cazurile în care interesele intră în conflict, soluția căutată ar putea implica interpretarea directivelor în conformitate cu principiile generale din Convenția ONU privind drepturile copilului, și anume interesul superior al copilului, dar și prin utilizarea altor documente juridice deja menționate.

Statele membre sunt încurajate să-și armonizeze legislația cu interpretarea menționată anterior, luând măsurile necesare. De asemenea, la nivel comunitar, ar fi binevenite recomandări sau alte instrumente adecvate care să trateze acest subiect.

Așa cum s-a precizat anterior, prezentul aviz conține doar principiile generale privind viața privată și protecția datelor ca fiind relevante pentru datele privind copiii, dar și aplicarea lor domeniului important al educației. Alte domenii specifice ar putea garanta un studiu separat realizat, în viitor, de acest grup de lucru.

2) – Practica

Prezentul aviz prezintă preocupările și considerațiile generale atunci când se analizează chestiunile referitoare la protecția datelor și viața privată privind copiii. Grupul de lucru a ales domeniul învățământului, ca primă etapă legată de acest aspect, ca urmare a importanței pe care o are educația în societate. Așa cum se poate vedea, abordarea de a proteja viața privată a copiilor se bazează pe educație, de către familii, școli, autoritățile de protecția datelor, grupuri pentru copii, etc., privind importanța protecției datelor și a vieții private, dar și consecințele divulgării datelor cu caracter personal, dacă acest lucru nu este necesar.

Dacă societățile noastre doresc să creeze o veritabilă cultură a protecției datelor în special și să apere dreptul la viața privată în general, trebuie să se înceapă cu copiii, nu numai pentru că aceștia reprezintă un grup care are nevoie de protecție sau titulari de drepturi care vor fi protejate, ci și pentru că ar trebui să fie informați cu privire la obligațiile de a respecta datele cu caracter personal ale altora.

Pentru atingerea acestui obiectiv, școala ar trebui să joace un rol-cheie.

Copiii și elevii ar trebui să fie crescuți pentru a deveni cetățeni independenți ai societății informaționale. În acest scop, este deosebit de important ca ei să învețe, încă din primii ani, despre importanța vieții private și a protecției datelor. Aceste concepte le vor permite ca, mai târziu, să ia decizii în cunoștință de cauză privind informațiile pe care doresc să le dezvăluie, cui și în ce condiții. Protecția datelor ar trebui să fie inclusă sistematic în planurile de învățământ, în conformitate cu vârsta elevilor și cu natura materiilor predate.

Niciodată, din motive de securitate, copiii nu trebuie să fie supuși unui nivel prea ridicat de supraveghere, care să le reducă autonomia. În acest context, trebuie să se ajungă la un echilibru între protecția intimității și a vieții private a copiilor și siguranța lor.

Legiuitorii, liderii politici și organizațiile din învățământ ar trebui, în domeniile lor de competență, să ia măsurile eficiente pentru a soluționa aceste chestiuni.

Așa cum s-a precizat pe tot parcursul prezentului document, educația și responsabilitatea reprezintă instrumente deosebit de importante în protecția datelor privind copiii. Pentru a se ajunge la o protecție mai bună a datelor cu caracter personal privind minorii, este esențial ca cei care se ocupă direct de educația copiilor să beneficieze, dinainte, de pregătire cuprinzătoare referitoare la principiile privind protecția datelor.

Rolul autorităților de protecția datelor se împarte în patru categorii: educarea și informarea, în special a copiilor și autorităților care răspund de bunăstarea tinerilor; influențarea factorilor politici pentru a lua deciziile corecte în ceea ce privește copiii și viața privată; conștientizarea operatorilor cu privire la obligațiile pe care le au; precum și utilizarea competențelor pe care le dețin împotriva celor care încalcă prevederile legale sau care nu respectă codurile de conduită sau cele mai bune practici din acest domeniu.

O strategie eficientă, în acest context, poate fi încheierea de acorduri între APD, ministerele educației și alte organisme responsabile, definind termenii clari și practici de colaborare reciprocă în acest domeniu, pentru încurajarea ideii că protecția datelor este un drept fundamental.

În special, copiii ar trebui să fie învățați că ei înșiși sunt principalii protectori ai datelor lor personale. În conformitate cu acest *criteriu*, participarea treptată a copiilor la protecția datelor lor personale (de la consultare până la decizie) ar trebui să fie efectivă. Acesta este un domeniu în care poate fi demonstrată eficacitatea împuternicirii.

Adoptat la Bruxelles, 11.2.2009

Pentru Grupul de lucru
Președinte
Alex TÜRK